

Υπόθεση C-367/21

Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως κατά το άρθρο 98, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου

Ημερομηνία καταθέσεως:

14 Ιουνίου 2021

Αιτούν δικαστήριο:

Sąd Okręgowy w Warszawie (Πολωνία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

1η Απριλίου 2021

Ενάγουσα:

Hewlett Packard Development Company LP

Εναγόμενη:

Senetic Spółka Akcyjna

Αντικείμενο της κύριας δίκης

Αξιώσεις λόγω προσβολής αποκλειστικών δικαιωμάτων επί σημάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αντικείμενο και νομική βάση της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως

Η ερμηνεία των άρθρων 15, παράγραφος 1, του κανονισμού 2017/1001, σε συνδυασμό με το άρθρο 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΕ και το άρθρο 36, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, και ειδικότερα ο συμβατός με τις εν λόγω διατάξεις χαρακτήρας της νομολογίας των εθνικών δικαστηρίων, σε υποθέσεις που αφορούν την προσβολή δικαιωμάτων επί σημάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ερμηνεία των άρθρων 34 έως 36 ΣΛΕΕ σε συνδυασμό με τα άρθρα 9 και 102 του κανονισμού 207/2009 (νυν 9 και 130 του κανονισμού 2017/1001) στο πλαίσιο εκμετάλλευσης αποκλειστικού δικαιώματος στο σήμα με σκοπό τον περιορισμό της εμπορικής δραστηριότητας που στηρίζεται σε παράλληλη εισαγωγή. Νομική βάση: άρθρο 267 ΣΛΕΕ.

Προδικαστικά ερωτήματα

I. Έχουν το άρθρο 36, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, ερμηνευόμενο σε συνδυασμό με το άρθρο 15, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2017, για το σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το άρθρο 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΕ, την έννοια ότι αντιτίθενται σε πρακτική εθνικών δικαστηρίων των κρατών μελών, κατά την οποία τα δικαστήρια:

- όταν δέχονται τα αιτήματα του δικαιούχου σήματος να απαγορευθεί η εισαγωγή, η εξαγωγή[,] η διαφήμιση εμπορευμάτων που φέρουν το σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή να διαταχθεί η απόσυρσή τους από την αγορά,
- όταν διατάσσουν, στο πλαίσιο διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων, την κατάσχεση των εμπορευμάτων που φέρουν το σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

μνημονεύουν στις αποφάσεις τους «προϊόντα που δεν έχουν διατεθεί στο εμπόριο εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου από τον δικαιούχο του σήματος ή με τη συγκατάθεσή του», με συνέπεια ο καθορισμός των προϊόντων που φέρουν το σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αποτελούν αντικείμενο των ως άνω μέτρων και απαγορεύσεων (ήτοι ο καθορισμός των προϊόντων που δεν έχουν διατεθεί στο εμπόριο εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου από τον δικαιούχο του σήματος ή με τη συγκατάθεσή του), λόγω της γενικής διατύπωσης του περιεχομένου της απόφασης, να επαφίεται στην αρχή που είναι επιφορτισμένη με την αναγκαστική εκτέλεση, η οποία βασίζεται προς τούτο σε δηλώσεις του δικαιούχου του σήματος ή σε εργαλεία παρεχόμενα από τον ίδιο (στα οποία συγκαταλέγονται εργαλεία της πληροφορικής και βάσεις δεδομένων), ενώ η δυνατότητα αμφισβήτησης, ενώπιον δικαστηρίου στο πλαίσιο τακτικής διαδικασίας επί της ουσίας, του καθορισμού στον οποίο προέβη η επιφορτισμένη με την αναγκαστική εκτέλεση αρχή αποκλείεται ή περιορίζεται από τη φύση των ενδίκων βοηθημάτων που έχει στη διάθεσή του ο καθού κατά τη διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων και τη διαδικασία εκτέλεσης;

II. Έχουν τα άρθρα 34, 35 και 36 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης την έννοια ότι αποκλείουν τη δυνατότητα επίκλησης εκ μέρους του δικαιούχου κοινοτικού (νυν ενωσιακού) σήματος της προστασίας που παρέχεται βάσει του άρθρου 9 και του άρθρου 102 του κανονισμού του Συμβουλίου (ΕΕ) 207/2009, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, για το σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (νυν άρθρων 9 και 130 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2017, για το σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης) σε περίπτωση που:

- ο δικαιούχος κοινοτικού (νυν ενωσιακού) σήματος διανέμει εντός και εκτός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου[,] προϊόντα που φέρουν το εν λόγω σήμα μέσω εξουσιοδοτημένων διανομέων, οι οποίοι μπορούν να μεταπωλούν τα προϊόντα που φέρουν το σήμα σε πρόσωπα που δεν είναι τελικοί χρήστες των προϊόντων αυτών μόνον εφόσον ανήκουν αποκλειστικά στο επίσημο

δίκτυο διανομής, ενώ ταυτόχρονα οι εξουσιοδοτημένοι διανομείς υποχρεούνται να αγοράζουν τα προϊόντα αποκλειστικά από άλλους εξουσιοδοτημένους πωλητές ή από τον δικαιούχο του σήματος·

- τα προϊόντα που φέρουν το σήμα δεν φέρουν καμία άλλη ένδειξη ή άλλα διακριτικά χαρακτηριστικά που να αποδεικνύουν τον τόπο διαθέσεώς τους στο εμπόριο από τον δικαιούχο του σήματος ή με τη συγκατάθεσή του·
- ο εναγόμενος απέκτησε προϊόντα που φέρουν το σήμα εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου·
- ο εναγόμενος έλαβε διαβεβαιώσεις από τον πωλητή των προϊόντων που φέρουν το σήμα ότι τα προϊόντα αυτά μπορούσαν, σύμφωνα με τον νόμο, να διατεθούν στο εμπόριο εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου·
- ο δικαιούχος σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν διαθέτει εργαλείο πληροφορικής (ή άλλο εργαλείο) ούτε χρησιμοποιεί σύστημα σημάσεως, το οποίο να παρέχει τη δυνατότητα στον δυνητικό αγοραστή του προϊόντος που φέρει το σήμα να ελέγξει ο ίδιος τη νομιμότητα της κυκλοφορίας των προϊόντων αυτών εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου πριν από την αγορά του προϊόντος και αρνείται να προβεί στην εξακρίβωση αυτή κατόπιν αιτήματος του αγοραστή;

Σχετικές διατάξεις του δικαίου της Ένωσης

Άρθρο 15, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2017, για το σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ 2017, L 154, σ. 1)

Άρθρα 9 και 109 του κανονισμού (ΕΚ) 207/2009 του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ 2009, L 78, σ. 1) [γυν άρθρα 9 και 130 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2017, για το σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης]

Άρθρα 34, 35 και 36 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ)

Άρθρο 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ)

Άρθρο 8 της οδηγίας 2004/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με την επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας (ΕΕ 2004, L 157, σ. 45)

Σχετικές διατάξεις του εθνικού δικαίου

Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego [νόμος της 17ης Νοεμβρίου 1964, κώδικας πολιτικής δικονομίας, κωδικοποιημένο κείμενο: Dziennik Ustaw (Επίσημη Εφημερίδα) 2019, θέση 1640, όπως έχει τροποποιηθεί, στο εξής: ΚΠολΔ·] - άρθρα 325, 758, 759, παράγραφος 1, 767, παράγραφοι 1, 2, 4 και 5, 777, παράγραφος 1, σημείο 1, 803, 840, παράγραφος 1, σημεία 1 και 2, 843, παράγραφοι 2 και 3, 1050, παράγραφοι 1 και 3, και 1051, παράγραφος 1

Συνοπτική έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της πορείας της διαδικασίας

- 1 Η Hewlett-Packard Development Company LP, με έδρα το Houston (Ηνωμένες Πολιτείες), είναι ενάγουσα στην υπόθεση της κύριας δίκης, κατέχει δε αποκλειστικά δικαιώματα επί των σημάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης τα οποία καταχωρίστηκαν με τους αριθμούς 008579021 και 000052449.
- 2 Η ενάγουσα εφαρμόζει σύστημα διανομής των προϊόντων της στο πλαίσιο του οποίου: 1) τα προϊόντα που φέρουν σήματα πωλούνται μέσω εξουσιοδοτημένων αντιπροσώπων· 2) οι εξουσιοδοτημένοι αντιπρόσωποι υποχρεούνται έναντι της ενάγουσας να μην πωλούν προϊόντα που φέρουν τα σήματά της σε πρόσωπα εκτός του δικτύου διανομής της ενάγουσας τα οποία δεν αποτελούν τους τελικούς χρήστες των εν λόγω προϊόντων· καθώς και 3) οι εξουσιοδοτημένοι διανομείς υποχρεούνται να αγοράζουν προϊόντα αποκλειστικά από άλλους εξουσιοδοτημένους διανομείς ή από δικαιούχους του σήματος (της ενάγουσας).
- 3 Η ενάγουσα δεν χρησιμοποιεί συστήματα σήμανσης των προϊόντων της, τα οποία καθιστούν δυνατό να διαπιστωθεί αν συγκεκριμένο προϊόν προορίζεται ή όχι από την ενάγουσα να διατεθεί στην αγορά του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ). Ο προσδιορισμός της αγοράς για την οποία προορίζονται τα προϊόντα που φέρουν τα σήματα απαιτεί τη χρήση ενός εργαλείου πληροφορικής το οποίο έχει στη διάθεσή της η ενάγουσα και το οποίο περιλαμβάνει βάση δεδομένων των προϊόντων με ένδειξη της αγοράς στην οποία προορίζεται να διατεθεί κάθε μεμονωμένο προϊόν.
- 4 Η Senetic SA, με έδρα το Katowice (Πολωνία), είναι εναγόμενη στην υπόθεση της κύριας δίκης και ασκεί οικονομική δραστηριότητα στον τομέα της διανομής εξοπλισμού πληροφορικής. Η εναγόμενη εισήγαγε στην πολωνική αγορά τα εμπορεύματα που κατασκεύαζε η ενάγουσα και τα οποία έφεραν τα σήματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης που είχε καταχωρίσει η ενάγουσα ως αποκλειστική δικαιούχος. Η εναγόμενη αγόραζε τα επίμαχα εμπορεύματα από άλλους πωλητές (εγκατεστημένους εντός του ΕΟΧ), και όχι από τους επίσημους διανομείς των προϊόντων της εναγόμενης, ενώ πριν από την αγορά ζητούσε και λάμβανε από τους αντισυμβαλλομένους της τη διαβεβαίωση ότι η κυκλοφορία των προϊόντων εντός του ΕΟΧ δεν θίγει τα αποκλειστικά δικαιώματα της ενάγουσας.

- 5 Η εναγόμενη, πριν αγοράσει τα προϊόντα από τους αντισυμβαλλομένους της, ζήτησε από τους εξουσιοδοτημένους εκπροσώπους της ενάγουσας να επιβεβαιώσουν ότι τα συγκεκριμένα προϊόντα μπορούσαν να διατεθούν στο εμπόριο εντός του ΕΟΧ, με την επιφύλαξη των αποκλειστικών δικαιωμάτων της ενάγουσας, αλλά δεν της δόθηκε απάντηση. Ούτε η ενάγουσα ούτε οι εξουσιοδοτημένοι αντιπρόσωποι της ενάγουσας έθεσαν στη διάθεση της εναγόμενης τα εργαλεία (συμπεριλαμβανομένων των εργαλείων πληροφορικής) που να καθιστούν δυνατό τον έλεγχο του προορισμού συγκεκριμένου προϊόντος, ενώ οι εξουσιοδοτημένοι αντιπρόσωποι άλλων επιχειρηματιών (κατασκευαστών ηλεκτρονικών υπολογιστών) παρέχουν τέτοια δυνατότητα εξακρίβωσης στην ενάγουσα.
- 6 Η εναγόμενη είχε λάβει από τους πωλητές της διαβεβαίωση ότι η διάθεση των συγκεκριμένων προϊόντων στην πολωνική αγορά δεν θίγει τα αποκλειστικά δικαιώματα της ενάγουσας επί σημάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης λόγω ανάλωσης των δικαιωμάτων αυτών, επειδή είχε προηγηθεί η διάθεση στο εμπόριο εντός του ΕΟΧ των προϊόντων που φέρουν τα σήματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, από την ίδια την ενάγουσα ή με τη συγκατάθεσή της.
- 7 Η ενάγουσα ζητεί από το αιτούν δικαστήριο να απαγορεύσει στην εναγόμενη να προσβάλλει τα δικαιώματα που αντλεί από τα σήματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, απαγορεύοντας την εισαγωγή, την εξαγωγή, τη διαφήμιση και την αποθήκευση ηλεκτρονικών υπολογιστών που φέρουν τουλάχιστον ένα σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης του οποίου αποκλειστική δικαιούχος είναι η ενάγουσα και δεν έχουν διατεθεί προηγουμένως στο εμπόριο εντός του ΕΟΧ από την ενάγουσα ή με τη συγκατάθεσή της. Επιπλέον, η ενάγουσα ζητεί να υποχρεωθεί η εναγόμενη να αποσύρει από την αγορά τέτοιου είδους προϊόντα.

Συνοπτική έκθεση του σκεπτικού της απόφασης περί παραπομπής

- 8 Είναι εξαιρετικά δυσχερές για την εναγόμενη να αποδείξει, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς, ότι ένα συγκεκριμένο αντικείμενο έχει διατεθεί στο εμπόριο εντός του ΕΟΧ από την ενάγουσα ή με τη συγκατάθεσή της. Μολονότι η εναγόμενη μπορεί να απευθυνθεί στον πωλητή αντισυμβαλλόμενό της, δεν θα πληροφορηθεί από ποιον έχουν αποκτηθεί τα συγκεκριμένα αντικείμενα, δεδομένου ότι οι προμηθευτές δεν επιθυμούν να γνωστοποιούν τις πηγές εφοδιασμού τους προκειμένου να μη χάσουν αγοραστές.
- 9 Όσον αφορά το πρώτο προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι, στην πράξη, στο διατακτικό των αποφάσεων των πολωνικών δικαστηρίων με τις οποίες γίνονται δεκτές αγωγές, όπως η εκκρεμούσα ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, χρησιμοποιείται η έννοια των «εμπορευμάτων που φέρουν τα σήματα του ενάγοντος και τα οποία δεν έχουν προηγουμένως διατεθεί στο εμπόριο εντός του [ΕΟΧ] από τον ενάγοντα (δικαιούχο σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης) ή με τη συγκατάθεσή του». Με ανάλογο τρόπο διατυπώνονται και οι αποφάσεις των δικαστηρίων που διατάσσουν, δυνάμει των εθνικών διατάξεων

που ενσωματώνουν το άρθρο 8 της οδηγίας 2004/48, την παροχή πληροφοριών για την προέλευση και για τα δίκτυα διανομής των εμπορευμάτων, καθώς και οι αποφάσεις για τη λήψη προσωρινών μέτρων που διατάσσουν, για παράδειγμα, τη συντηρητική κατάσχεση τέτοιου είδους εμπορευμάτων.

- 10 Όλες οι προμνημονευθείσες αποφάσεις αποτελούν, ως εκτελεστοί τίτλοι, τη βάση για τη λήψη μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης. Ο συγκεκριμένος τρόπος διατύπωσης των αποφάσεων εγείρει, στην πράξη, σοβαρές αμφιβολίες, στο στάδιο της εκτέλεσής τους.
- 11 Στην υπό κρίση υπόθεση εκδόθηκε απόφαση με την οποία το αιτούν δικαστήριο υποχρέωσε την εναγομένη να παράσχει πληροφορίες σχετικά με τα δίκτυα διανομής των συσκευών τις οποίες είχε στην κατοχή του, έφεραν σήματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης καταχωρισμένα υπέρ της ενάγουσας και οι οποίες δεν είχαν διατεθεί στο εμπόριο εντός του ΕΟΧ από την ίδια την ενάγουσα ή με τη συγκατάθεσή της. Με διάταξη η οποία ερμηνεύει την απόφαση αυτή, το εν λόγω δικαστήριο υποχρέωσε την εναγομένη να διαβιβάσει στον δικαστικό επιμελητή όλους τους αύξοντες αριθμούς των εν λόγω συσκευών και υποχρέωσε την ενάγουσα να θέσει στη διάθεση του δικαστικού επιμελητή βάση δεδομένων, βάσει της οποίας ο τελευταίος θα εξακρίβωνε εάν τα συγκεκριμένα εμπορεύματα είχαν διατεθεί στο εμπόριο εντός του ΕΟΧ από την ενάγουσα με τη συγκατάθεσή της. Η απόφαση αυτή μεταρρυθμίστηκε με διάταξη του Sąd Apelacyjny w Warszawie (εφετείου Βαρσοβίας, Πολωνία), με την οποία κρίθηκε ότι η διατύπωση της πρωτόδικης απόφασης που περιλάμβανε τη φράση «εμπορεύματα που δεν έχουν διατεθεί στο εμπόριο εντός του [ΕΟΧ] από την ενάγουσα ή με τη συγκατάθεσή της» άφηνε στην εναγομένη το περιθώριο να εκτιμήσει η ίδια ποιες από τις συσκευές που είχε στην κατοχή της είχαν διατεθεί στο εμπόριο εντός του ΕΟΧ από την ενάγουσα ή με τη συγκατάθεσή της. Κατά συνέπεια, η εναγομένη είχε το δικαίωμα να αντιτάξει στην ενάγουσα ότι δεν διαθέτει κανένα από τα εμπορεύματα, τα οποία καλύπτονταν από τη διατύπωση αυτή.
- 12 Στο πλαίσιο άλλης διαδικασίας, απόφαση ασφαλιστικών μέτρων, η οποία εκδόθηκε πριν από την έναρξη της κύριας δίκης ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, εκτελέστηκε με κατάσχεση όλων των εμπορευμάτων που είχε στην κατοχή του η καθής και έφεραν τα σήματα του αντιδίκου του. Τελικώς, ο αιτών υπέδειξε στην αρμόδια για την εκτέλεση αρχή, ποια συγκεκριμένα εμπορεύματα είχε εισαγάγει ο ίδιος στον ΕΟΧ, δηλαδή τα εμπορεύματα για τα οποία είχε αναλωθεί το αποκλειστικό δικαίωμα επί του σήματος. Επομένως, το περιεχόμενο της δικαστικής απόφασης συμπληρώθηκε στο στάδιο της αναγκαστικής εκτέλεσης με τη δήλωση της αιτούσας. Πράγματι, το περιεχόμενο της δικαστικής απόφασης δεν αρκεί από μόνο του για τον προσδιορισμό των προς κατάσχεση εμπορευμάτων και η αρμόδια για την εκτέλεση αρχή στηρίχθηκε στην ισχύ της δήλωσης του δανειστή.
- 13 Εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι ο συγκεκριμένος τρόπος διατύπωσης των δικαστικών αποφάσεων καταλήγει σε εκ διαμέτρου αντίθετες πρακτικές ως προς την εκτέλεσή τους, ήτοι, από την αναγκαστική εκτέλεση που στρέφεται κατά

όλων των προϊόντων που φέρουν τα σήματα του ενάγοντος και βρίσκονται στην κατοχή του εναγόμενου (ανεξαρτήτως αν για τα αντικείμενα αυτά έχουν αναλωθεί τα δικαιώματα επί του σήματος) μέχρι την άρνηση παροχής έννομης προστασίας στον ενάγοντα και τον προσδιορισμό από τον εναγόμενο των αντικειμένων που φέρουν το σήμα του ενάγοντος και βρίσκονται στην κατοχή του, τα οποία έχουν κατά την εκτίμησή του διατεθεί στο εμπόριο εντός του ΕΟΧ από τον ενάγοντα ή με τη συγκατάθεσή του. Ως εκ τούτου, η διατύπωση των επίμαχων αποφάσεων δημιουργεί αμφιβολίες όσον αφορά τους κανόνες του εθνικού δικαίου, δεδομένου ότι η δικαστική απόφαση επί των αιτημάτων των διαδίκων πρέπει να είναι διατυπωμένη κατά τέτοιο τρόπο ώστε η εκτέλεσή της να είναι δυνατή βάσει και μόνον του περιεχομένου του διατακτικού της, χωρίς να απαιτείται παραπομπή στο σκεπτικό της ή σε περαιτέρω ενέργειες. Κατά το αιτούν δικαστήριο, η προσθήκη στο κείμενο των αποφάσεων απαγορεύσεων ή διαταγών με τέτοιου είδους διατύπωση συνεπάγεται, κατ' ουσίαν, την αναπαραγωγή στις εν λόγω αποφάσεις του περιεχομένου των διατάξεων στις οποίες αυτές στηρίζονται και δεν επιβάλλει συγκεκριμένη υποχρέωση απορρέουσα από τις διατάξεις αυτές έναντι των διαδίκων.

- 14 Κατά το αιτούν δικαστήριο, η αποδοχή της πρακτικής αυτής επιτρέπει καταστάσεις, όπως είναι η κατάσχεση, δυνάμει απόφασης εθνικού δικαστηρίου κράτους μέλους, εμπορευμάτων τα οποία κυκλοφορούν ελεύθερα και νόμιμα εντός του ΕΟΧ και, μάλιστα, μολονότι δεν υφίσταται προσβολή αποκλειστικού δικαιώματος επί σήματος. Επομένως, η εν λόγω πρακτική συνεπάγεται, κατ' ουσίαν, τη δυνατότητα επιβολής κύρωσης στην εναγόμενη (με τη μορφή κατάσχεσης των εμπορευμάτων που βρίσκονται στην κατοχή της) για τον λόγο και μόνον ότι η εναγόμενη εμπορεύεται το προϊόν που φέρει το σήμα της ενάγουσας χωρίς τη συγκατάθεσή της, μολονότι δεν απαιτείται η συγκατάθεσή της λόγω ανάλωσης του δικαιώματός της.
- 15 Σύμφωνα με το άρθρο 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΕ, τα κράτη μέλη προβλέπουν τα ένδικα βοηθήματα και μέσα που είναι αναγκαία για να διασφαλίζεται η πραγματική δικαστική προστασία στους τομείς που διέπονται από το δίκαιο της Ένωσης. Ένας τέτοιος τομέας είναι η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων και ο θεσμός της ανάλωσης του δικαιώματος επί του σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ανάλωση έχει τοπικό χαρακτήρα και αποσκοπεί στη διασφάλιση της ελεύθερης κυκλοφορίας εντός του ΕΟΧ των εμπορευμάτων εκείνων που φέρουν το σήμα και έχουν διατεθεί στο εμπόριο εντός του ΕΟΧ από τον δικαιούχο του σήματος ή με τη συγκατάθεσή του.
- 16 Κατά το αιτούν δικαστήριο, είναι αμφίβολο αν η περιγραφόμενη διατύπωση των δικαστικών αποφάσεων που εκδίδονται στις υποθέσεις προστασίας του σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης διασφαλίζει τη δικαστική προστασία της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων. Οι αμφιβολίες αυτές οφείλονται στο υφιστάμενο στο εθνικό δίκαιο σύστημα ενδίκων βοηθημάτων και μέσων που διαθέτει ο οφειλέτης, στο πλαίσιο της διαδικασίας εκτέλεσης, κατά εκτελεστών τίτλων (δικαστικών αποφάσεων) εκδιδόμενων σε υποθέσεις προσβολής αποκλειστικού δικαιώματος επί σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτά τα

ένδικα βοηθήματα και μέσα, τα ουσιώδη χαρακτηριστικά τους και η πρακτική εφαρμογή τους περιγράφονται κατωτέρω.

- 17 Η προσωρινή απόφαση (για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων συντηρητικής κατάσχεσης συγκεκριμένων εμπορευμάτων) εκτελείται από δικαστικό επιμελητή. Σε περίπτωση κατάσχεσης των εμπορευμάτων από δικαστικό επιμελητή, ο οφειλέτης (καθού) δικαιούται να προσβάλει την πράξη του δικαστικού επιμελητή ενώπιον του sąd rejonowy (πρωτοδικείου, Πολωνία) (δηλαδή οι προσφυγές αυτές δεν εξετάζονται από τα τμήματα διανοητικής ιδιοκτησίας των Sady okręgowe [πρωτοδικείων περιφέρειας]). Η προσφυγή κατά της πράξης του δικαστικού επιμελητή αποτελεί ένδικο βοήθημα που αποσκοπεί στη θεραπεία των πλημμελειών στις οποίες υπέπεσε ο δικαστικός επιμελητής, και οι οποίες συνίστανται στην εκ μέρους του δικαστικού επιμελητή διεξαγωγή της διαδικασίας εκτέλεσης κατά παράβαση των διατάξεων της πολιτικής δικονομίας. Επομένως, δεν πρόκειται για ένδικο βοήθημα το οποίο αποσκοπεί στην εξακρίβωση των εννόμων βάσεων επί των οποίων στηρίζεται η αξίωση του δανειστή. Κατά συνέπεια, όταν ασκείται ένδικο βοήθημα κατά πράξης δικαστικού επιμελητή, δεν είναι δυνατό να διαπιστωθεί αν συγκεκριμένο αντικείμενο έχει διατεθεί στο εμπόριο εντός του ΕΟΧ από τον δικαιούχο του σήματος ή με τη συγκατάθεσή του.
- 18 Η πρακτική καταδεικνύει την αναποτελεσματικότητα του ως άνω ενδίκου βοηθήματος στην περίπτωση κατάσχεσης από τον δικαιούχο του σήματος όλων των εμπορευμάτων που φέρουν το σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (και όχι μόνον εκείνων που δεν έχουν ήδη διατεθεί προηγουμένως στο εμπόριο εντός του ΕΟΧ από τον δικαιούχο του σήματος ή με τη συγκατάθεσή του). Για παράδειγμα, σε μια τέτοια περίπτωση, μετά την εξέταση της προσφυγής του καθού κατά πράξης δικαστικού επιμελητή, ένα δικαστήριο έδωσε εντολή στον δικαστικό επιμελητή να λάβει τη γνώμη ειδικού επί θεμάτων ευρεσιτεχνίας, ο οποίος ανέφερε στη γνωμοδότησή του ότι μόνον ο αιτών (δικαιούχος του σήματος) μπορούσε να υποδείξει ποια συγκεκριμένα αντικείμενα έπρεπε να κατασχεθούν. Επομένως, στην πράξη, ο δικαιούχος του σήματος (σε συνεργασία με δικαστικό επιμελητή) είναι αυτός που υποδεικνύει ελεύθερα τα αντικείμενα που πρέπει να κατασχεθούν και η δήλωσή του δεν μπορεί να ελεγχθεί από τα δικαστήρια, δεδομένου ότι η προσβολή ενδίκως των πράξεων δικαστικού επιμελητή δεν επιτρέπει την εξακρίβωση αυτή.
- 19 Παρόμοιες αμφιβολίες υφίστανται στο στάδιο της εκτέλεσης της δικαστικής απόφασης που απαγορεύει στον εναγόμενο την εισαγωγή, την εξαγωγή, τη διαφήμιση και την αποθήκευση προϊόντων τα οποία φέρουν το σήμα του ενάγοντος και τα οποία δεν έχουν διατεθεί προηγουμένως στο εμπόριο εντός του ΕΟΧ από τον ίδιο τον ενάγοντα ή με τη συγκατάθεσή του. Τέτοιες αποφάσεις είναι εκτελεστές από το δικαστήριο, που είναι η αρμόδια για την εκτέλεση αρχή βάσει του άρθρου 1051 ΚΠολΔ, το οποίο προβλέπει ότι, κατόπιν αίτησης του δανειστή, το δικαστήριο, μετά από ακρόαση των διαδίκων και αφού διαπιστώσει τη μη εκπλήρωση των υποχρεώσεων του οφειλέτη, του επιβάλλει πρόστιμο. Η διάταξη αυτή προβλέπει ρητώς μόνον την ακρόαση των διαδίκων, και όχι τη

διεξαγωγή αποδείξεων από το δικαστήριο, επομένως, στο πλαίσιο της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης, το δικαστήριο ως αρμόδια για την εκτέλεση αρχή καθορίζει αν η απαγόρευση αφορά τα συγκεκριμένα εμπορεύματα, στηριζόμενο μόνο στις δηλώσεις των διαδίκων κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση.

- 20 Ακόμη και αν το δικαστήριο, ως όργανο εκτέλεσης, είχε την εξουσία να προβεί στη διεξαγωγή αποδείξεων στο πλαίσιο αυτό, θα έπρεπε να στηριχθεί αποκλειστικά και μόνο στα αποδεικτικά στοιχεία που θα προσκόμιζε ο δανειστής (δηλαδή στα εργαλεία πληροφορικής που χρησιμοποιεί ο ίδιος) και στις σχετικές δηλώσεις του, δεδομένου ότι ο εναγόμενος αντιμετωπίζει τις ίδιες δυσχέρειες να κατονομάσει τους διαδοχικούς πωλητές και τα πρόσωπα που απέκτησαν τα συγκεκριμένα εμπορεύματα, στο πλαίσιο της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης, με εκείνες που συντρέχουν στο πλαίσιο της τακτικής διαδικασίας επί της ουσίας (βλ. σημείο 8 ανωτέρω).
- 21 Κάτι ανάλογο ισχύει και στην περίπτωση αναγκαστικής εκτέλεσης απόφασης με την οποία διατάσσεται η απόσυρση από την αγορά συγκεκριμένων αντικειμένων. Στην περίπτωση αυτή, η διαδικασία εκτέλεσης διενεργείται από το δικαστήριο δυνάμει του άρθρου 1050 ΚΠολΔ, το οποίο, αντιθέτως προς το άρθρο 1051 ΚΠολΔ, δεν απαιτεί από το δικαστήριο εκτέλεσης να διαπιστώσει ότι ο οφειλέτης δεν συμμορφώθηκε προς δικαστική απόφαση. Κατά συνέπεια, οι αντιρρήσεις που προβάλλει ο οφειλέτης σχετικά με την εκτέλεση της υποχρέωσης βάσει του εκτελεστού τίτλου δεν θα εξεταστούν, οπότε ο οφειλέτης δεν θα μπορεί να αμυνθεί προβάλλοντας ότι το αποκλειστικό δικαίωμα επί του σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα συγκεκριμένα εμπορεύματα έχει αναλωθεί.
- 22 Κατά το αιτούν δικαστήριο, δεν είναι παραδεκτή, εν προκειμένω, ούτε η άσκηση από τον οφειλέτη ανακοπής κατά της εκτέλεσης. Προϋποθέσεις άσκησης της εν λόγω ανακοπής είναι, μεταξύ άλλων, η επέλευση ενός γεγονότος συνεπεία του οποίου έπαυσε να υφίσταται ή δεν μπορεί να εκτελεστεί η υποχρέωση την οποία αναγνωρίζει η απόφαση, σε ορισμένες περιπτώσεις εκπλήρωσης της παροχής ή άσκησης του δικαιώματος συμψηφισμού. Όμως, η ανακοπή κατά της εκτέλεσης δεν αποσκοπεί να αποσαφηνίσει το περιεχόμενο της απόφασης που αποτελεί τον εκτελεστό τίτλο. Διαφορετικά, η διαδικασία ανακοπής θα κατέληγε στην εκ νέου εξέταση της υπόθεσης.
- 23 Επιπλέον, για την άσκηση ανακοπής κατά της εκτέλεσης, είναι κρίσιμες οι απαιτήσεις έναντι του οφειλέτη. Κατά την άσκηση αγωγής αναγκαστικής εκτέλεσης, ο οφειλέτης πρέπει να προβάλει το σύνολο των ισχυρισμών του, άλλως θα στερηθεί το δικαίωμα προβολής τους σε μεταγενέστερο στάδιο της διαδικασίας. Σε περίπτωση που ο καθορισμός των επίμαχων εμπορευμάτων είναι δυνατός μόνο βάσει αποδεικτικών μέσων και εργαλείων που έχει στη διάθεσή του αποκλειστικώς ο δικαιούχος (δανειστής), η εν λόγω επιταγή συνιστά σημαντικό εμπόδιο για τον οφειλέτη, διότι, κατά το στάδιο άσκησης αγωγής αναγκαστικής εκτέλεσης, ο οφειλέτης αδυνατεί να κατονομάσει τα αντικείμενα εκείνα της εκτέλεσης ως προς τα οποία έχει αναλωθεί το δικαίωμα επί του σήματος.

- 24 Κατά συνέπεια, λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων ενδίκων μέσων και βοηθημάτων, η διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης ή ασφαλιστικών μέτρων προς διασφάλιση συγκεκριμένων απαιτήσεων δεν παρέχει τα αναγκαία μέσα για την εξάλειψη του ενδεχόμενου κίνδυνου λήψης μέτρων και επιβολής απαγορεύσεων σε συγκεκριμένα εμπορεύματα για τα οποία έχει αναλωθεί το αποκλειστικό δικαίωμα επί του σήματος. Τούτο σημαίνει ότι μπορεί να περιοριστεί η δικαστική προστασία της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων λόγω της συγκεκριμένης διατύπωσης των αποφάσεων.
- 25 Ο κίνδυνος αυτός μπορεί να εξαλειφθεί διά της επακριβούς διατύπωσης των αποφάσεων, κατά τρόπο που να μην απαιτείται, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης, ο προσδιορισμός των ευρισκόμενων στην κατοχή του οφειλέτη εμπορευμάτων που φέρουν το σήμα του δανειστή και δεν έχουν διατεθεί στο εμπόριο εντός του ΕΟΧ από τον δικαιούχο του σήματος ή με τη συγκατάθεσή του. Τούτο θα μπορούσε να γίνει επακριβώς π.χ. με ρητή αναφορά στην απόφαση σε ενδείξεις ή αριθμούς σειράς των συγκεκριμένων προϊόντων που φέρουν τα σήματα, σε βάρος των οποίων έχουν επιβληθεί απαγορεύσεις ή έχει διαταχθεί η λήψη μέτρων, καθώς και στα προϊόντα από τα οποία έχουν αφαιρεθεί οι ενδείξεις ή οι αύξοντες αριθμοί. Στην περίπτωση εμπορευμάτων τα οποία βρίσκονται στην κατοχή του εναγόμενου κατά τον χρόνο έκδοσης της απόφασης, μια τέτοια διατύπωση του αιτήματος της αγωγής (και, κατά συνέπεια, της δικαστικής απόφασης) δεν θα προκαλούσε δυσχέρειες. Αντιθέτως, στην περίπτωση εμπορευμάτων τα οποία φέρουν το σήμα του ενάγοντος και βρίσκονται στην κατοχή του εναγόμενου μετά την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης, για την προστασία της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων θα ήταν επίσης αναγκαίο να μπορεί σαφώς να διαπιστωθεί, αν τα συγκεκριμένα εμπορεύματα έχουν τεθεί ή όχι στο εμπόριο εντός του ΕΟΧ από τον ίδιο τον δικαιούχο του σήματος ή με τη συγκατάθεσή του.
- 26 Όσον αφορά το δεύτερο προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι η ΣΛΕΕ καθιερώνει την αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων, η οποία αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για τη δημιουργία και τη λειτουργία της κοινής αγοράς. Υπό το πρίσμα των άρθρων 34 έως 36 ΣΛΕΕ και της νομολογίας του Δικαστηρίου απαγορεύονται όλα τα μέτρα στις έννομες τάξεις των κρατών μελών που ενδέχεται άμεσα ή έμμεσα, πραγματικά ή δυνητικά να εμποδίσουν το εμπόριο εντός της Ένωσης. Κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, απλώς και μόνον το γεγονός ότι αποτρέπεται η εισαγωγή και εμπορία προϊόντων στο οικείο κράτος μέλος συνιστά για τον εισαγωγέα εμπόδιο στην ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων.
- 27 Ομοίως, το Δικαστήριο επισημαίνει στη νομολογία του ότι η προστασία των αποκλειστικών δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας (συμπεριλαμβανομένων των σημάτων) δεν είναι απόλυτη. Αφενός, περιορίζεται στην περίπτωση όπου η χρήση σήματος από πρόσωπο διαφορετικό από τον δικαιούχο του σήματος προσβάλλει τις λειτουργίες του σήματος αυτού. Αφετέρου, η άσκηση αποκλειστικών δικαιωμάτων υπόκειται στην αναζήτηση της ισορροπίας μεταξύ

των δικαιωμάτων αυτών και της προστασίας των ελευθεριών της εσωτερικής αγοράς (συμπεριλαμβανομένης της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων).

- 28 Σε τέτοια περίπτωση όπως εν προκειμένω, η οποία χαρακτηρίζεται από τα πραγματικά περιστατικά που περιγράφονται στο δεύτερο προδικαστικό ερώτημα, προκύπτουν αμφιβολίες εάν το αποκλειστικό δικαίωμα επί του σήματος δεν χρησιμοποιείται για τον περιορισμό της οικονομικής δραστηριότητας παράλληλης εισαγωγής.
- 29 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, το αιτούν δικαστήριο διατηρεί αμφιβολίες ως προς το εάν στα περιγραφόμενα πραγματικά περιστατικά μπορεί να εφαρμοστεί η αντιστροφή του βάρους απόδειξης, όπως προβλέπεται στην απόφαση της 8ης Απριλίου 2003, Van Doren + Q, C-244/00, EU:C:2003:204, η οποία μνημονεύει ρητά σύστημα αποκλειστικής διανομής ή εάν θα πρέπει να γίνει δεκτή η έλλειψη της δυνατότητας επίκλησης από τον δικαιούχο του σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης της προστασίας των άρθρων 9 και 102 του κανονισμού 207/2009 (νυν 9 και 130 του κανονισμού 2017/1001).

ΕΠΙΡΑΦΟ ΕΡΓΑΝΙΟ